

Χριστού περιτμηθέντος, ετμήθη Νόμος, και του Νόμου τμηθέντος εισήχθη χάρις.

Την πρώτη ημέρα του κοσμικού έτους εορτάζει η Αγία μας Εκκλησία την κατά σάρκα περιτομή του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού. Ο Χριστός υπέστη την περιτομή από άκρα φιλανθρωπία προς εμάς κατά την επιταγή του παλαιού Νόμου. Από τους Αγίους Πατέρες παραλάβαμε να πανηγυρίζουμε κάθε έτος την περιτομή του Κυρίου και να τη θεωρούμε Δεσποτική εορτή. Όπως καταδέχτηκε ο Κύριος και έλαβε όλα τα ιδιώματα της ανθρώπινης φύσεως, τα αδιάβλητα (δηλαδή ακατηγόρητα) έτσι καταδέχτηκε και υπέστη την Περιτομή-

Ο Χριστός έλαβε την Περιτομή για δυο λόγους. Ο πρώτος λόγος για να μη μπορούν να ισχυριστούν οι αιρετικοί ότι δεν έλαβε σάρκα αληθινή, αλλά κατά φαντασία. Πώς θα εγίνετο η περιτομή αν δεν είχε σάρκα πραγματική;- Δεύτερον, για να αποστομώσει τους Ιουδαίους οι οποίοι ψευδώς ισχυρίζοντο ότι δεν τηρεί την αργία του Σαββάτου και παραβιάζει τον Νόμο, τον οποίο εφάρμοσε και εις την περιτομή.

Ο Ευθύμιος Ζυγαδινός αναφέρει και τρίτον λόγον για τον οποίο έλαβε περιτομή ο Κύριος, ότι δηλαδή αν δεν περιτέμενετο «ουκ αν όλως παρεδέχθη διδάσκων, αλλ' αποπεμφθείη αν ως αλλόφυλος ουδ' αν επίστευσέ τις ότι αυτός εστιν ο προσδοκώμενος Χριστός εκ σπέρματος Αβραάμ», διότι οι εξ Αβραάμ άπαντες σφραγίδα και σημείον την περιτομήν είχαν, διαστέλλουσιν αυτούς από των άλλων εθνών (Ερμηνεία εις το δ' κεφάλαιο του κατά Λουκά). Προσθέτει ο Ζυγαδινός, ο Κύριος έπαυσε την περιτομή μετά από αυτόν διότι η περιτομή των Εβραίων ήταν προτύπωση του Βαπτίσματος των Χριστιανών. Όπως η περιτομή των εκ του Αβραάμ προερχομένων τους διεχώριζε από τους λοιπούς ανθρώπους, έτσι και το Βάπτισμα τους Χριστιανούς από τους απίστους. Και όπως στην περιτομή τέμνεται μέρος του σώματος, έτσι και το Βάπτισμα «την αμαρτία αποτέμνει περιττή υπάρχουσα».

Όπως αναφέρει ο θεός Λουκάς Οκτώ ημέρες μετά την γέννησή Του το βρέφος Χριστός οδηγήθηκε εις τον Ναό, εκεί έγινε η περιτομή και έλαβε το γλυκύτατο όνομα Ιησούς, το οποίο εκάλεσε ο Αρχάγγελος Γαβριήλ κατά τον ευαγγελισμό της Θεοτόκου πριν συλληφθεί ο Κύριος.

«Και είπεν ο Θεός προς Αβραάμ σύ δε την διαθήκην μου διατηρήσεις, και το σπέρμα σου μετά σέ εις τās γενεάς αυτών και αύτη η διαθήκη, ήν διατηρήσεις, αναμέσον εμού και υμών και αναμέσον του σπέρματός σου μετά σε εις γενεάν αυτών περιτμηθήσεται υμίν πάν αρσενικόν, και περιτμηθήσεται την σάρκαν τής ακροβυστίας υμών και παιδίον οκτώ ημερών περιτμηθήσεται υμίν, πάν αρσενικόν εις τās γενεάς υμών». Αυτό έγινε για να διαχωρίζονται οι Εβραίοι από τους αλλόφυλους συμπολίτες τους.

Εις το ερώτημα γιατί μετά από οκτώ ημέρες να γίνεται η Περιτομή, απαντά ο Θεόπτης Μωυσής εις το 12 κεφάλαιο του Λευϊτικού: «Ήτις γυνή τέξει άρρεν ακάθαρτος έσται επτά ημέρας, και τη ημέρα τη ογδόη περιτεμεί την σάρκα της ακροβυστίας αυτού εάν δε θήλυ τέξη ακάθαρτος έσται δις επτά ημέρας...». Επειδή, κατά τον Μωυσή, χρειάζονται επτά ημέρες για να καθαριστεί η γυναίκα, όρισε ο Θεός να γίνεται η Περιτομή την ογδόη ημέρα.

Η Περιτομή δεν δόθηκε να γίνεται σε άλλο σημείο του σώματος γιατί ήταν σύμβολο της στερήσεως των ηδονών του σώματος και ο Θεός ήθελα φανερά και

αισθητά να δείξει προς τους ανθρώπους τον τόπο δια του οποίου ενεργείται η αμαρτία, όρισε την περιτομή αυτού δια να γνωρίζομε ότι δεν περιτεμνόμαστε μόνο ως σημείο θρησκείας αλλά, πολύ περισσότερο για την εκκοπή και στέρηση της κακής επιθυμίας.

Ο Χριστός μετά την δική Του περιτομή παρέδωσε σε εμάς άλλο σημείο για να δείξομε την πίστη μας σε Εκείνο. Αυτό το σημείο είναι το θείο και άγιο Βάπτισμα. Περιπτώ να φυλάγομε τα παραγγέλματα της παλαιάς νομοθεσίας. Έχομε και παραγγελία από τους Αγίους Αποστόλους να μη περιτεμνόμαστε. Όποιος θέλει να διαβάσει τα σχετικά των Αποστόλων τον παραπέμπομε εις το 15 κεφάλαιο των Αποστολικών Πράξεων και το 5 κεφάλαιο της προς Γαλάτας επιστολής του Αποστόλου Παύλου.

Εις την εποχή των Αποστόλων εξεγέρθηκαν κάποιοι αιρετικοί λέγοντες ότι εάν οι Χριστιανοί δεν περιτμηθούν δεν είναι δυνατόν να σωθούν. Τότε οι πρώτοι των Αποστόλων Πέτρος και Ιάκωβος ο Αδελφόθεος συναχθέντες μετά των άλλων νομοθέτησαν ότι αρκεί εις αυτούς μόνο το Βάπτισμα. Ο Απόστολος Παύλος γράφει «Εάν περιτέμνησθε Χριστός υμάς ουδέν ωφελήσει». Και γάρ Χριστώ Ιησού ούτε περιτομή τι ισχύει, ούτε ακροβυστία, αλλά καινή κτίσις» , η οποία είναι το Βάπτισμα.

Μετά την Περιτομή ο Κύριος ευρίσκετο μετά των γονέων Του, μεγάλωνε και πρόκοβε τόσο κατά την ηλικία του σώματος, όσο και κατά την σοφία και χάρη. «Και ο Ιησούς προέκοπτε σοφία και ηλικία και χάριτι παρά Θεώ και ανθρώποις» (Λουκά β, 52).

Λειτουργικά κείμενα

Άπολυτίκιον

Μορφήν αναλλοιώτως ανθρωπίνην προσέλαβες, Θεός ών κατ' ουσίαν, πολυεύσπλαγχνε Κύριε, καί Νόμον εκπληρών, περιτομήν, θελήσει καταδέχη σαρκικήν, όπως παύσης τά σκιώδη, καί περιέλης τό κάλυμμα τών παθών ημών, Δόξα τή αγαθότητι τή σή, δόξα τή ευσπλαγχνία σου, δόξα τή ανεκφράστω Λόγε συγκαταβάσει σου.

Κοντάκιον

Ο τών όλων Κύριος, πειριτομήν υπομένει, καί βροτών τά πταιίσματα, ως αγαθός περιτέμνει, δίδωσι, τήν σωτηρίαν σήμερον κόσμω, χαίρει δέ, εν τοίς υψίστοις κάι ο τού Κτίστου, Ιεράρχης καί φωσφόρος, ο θείος μύστης Χριστού Βασίλειος.

Μεγαλυνάριον

Σάρκα όκταήμερος ως βροτός, ό τών όλων Κτίστης, περιτέμνεται νομικώς, τήν έξ άκρασίας, ήμωv κακίαν τέμνων· αύτοϋ τήν άγαθότητα μεγαλύνωμεν.

Μυργιώτης Παναγιώτης

Μαθηματικός